

Hypokalemisk periodisk paralys

Hypokalemisk periodisk paralys (HypoPP) är en ärftlig sjukdom som medför korta eller längre episoder av tillfällig (periodisk) muskelsvaghet eller förlamning (paralys). Symtomen brukar visa sig under barndoms- eller ungdomsåren.

Uppskattningsvis finns det färre än 100 personer med hypokalemisk periodisk paralys i Sverige.

Symtom

Symtomen vid hypokalemisk periodisk paralys är episoder av muskelsvaghet eller förlamning. Episoderna varar från några minuter eller timmar upp till ett par dagar. Däremellan har personer med sjukdomen inga symtom.

Symtomen brukar uppkomma före 30 års ålder, vanligen under puberteten.

Olika faktorer som stress, kyla, infektioner, trötthet, vila efter muskelansträngning samt kolhydratrik mat kan utlösa förlamningstillstånden.

Symtomen kan variera från lindrig svaghet i en hand, en fot eller i benen, till en svår förlamning i hela kroppen.

Svagheten brukar uppkomma i de muskler som använts mest dagen före. Det är oftast musklerna i armar och ben som blir svaga, men även bålen och ryggen kan påverkas. Symtom från benen brukar vara svårare än de från armarna.

Episoderna brukar komma tätare i början av sjukdomsförloppet och avta med stigande ålder. Hos många övergår episoderna i en mer ihållande muskelsvaghet. Det finns också en form av sjukdomen som inte medför några tydliga förlamningsepisoder utan endast en tilltagande muskelsvaghet.

En del personer med sjukdomen har sannolikt en ökad risk för att utveckla ett livshotande tillstånd i samband med sömning med vissa narkosmedel.

Orsak

Hypokalemisk periodisk paralys orsakas av en förändring i någon av flera gener som påverkar koncentrationen av kalium i blodet. Muskelsvagheten uppkommer till följd av låg kaliumkoncentration (hypokalemi).

Behandling

Det finns ingen behandling som botar hypokalemisk periodisk paralys. Symtomen kan förebyggas genom att ta reda på vilka faktorer som utlöser muskelsvagheten och undvika dem så långt det är möjligt.

Det finns också läkemedel som hos en del kan förebygga episoder.

En pågående episod med förlamning kan förkortas genom att försiktigt tillföra kalium för att normalisera kaliumkoncentrationen i blodet. Personer med sjukdomen bör alltid ha kaliumtabletter eller kaliumlösning tillgängligt.

Inför en operation är det viktigt att vårdpersonal informeras om sjukdomen eftersom vissa narkosmedel sannolikt kan utlösa livshotande tillstånd hos en del personer med hypokalemisk periodisk paralys.

Vardagslivet hemma, på arbetet och på fritiden kan påverkas på olika sätt. En del personer behöver anpassningar och hjälpmedel. När man väljer utbildning, yrke och fritidsaktiviteter bör man ta ställning till faktorer som kan utlösa symtom.

Det är viktigt att tillgodose behovet av psykologiskt och socialt stöd.

Resurser

Resurser för diagnostik och behandling finns vid universitetssjukhusen.

Vid universitetssjukhusen finns även Centrum för sällsynta diagnoser (CSD). De kan ge vägledning och information om sällsynta hälsotillstånd.

Samhällets stödinsatser

Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar kan få olika typer av stöd och insatser. Mer information finns på Socialstyrelsens webbplats under *Samhällets stöd*.

Intresseorganisationer

- Neuroförbundet
- Riksförbundet Sällsynta diagnoser

Läs mer

Det här är en kort sammanfattning av texten i Socialstyrelsens kunskapsdatabas om sällsynta hälsotillstånd. Se vidare socialstyrelsen.se/kunskapsdatabasen.

Texterna i kunskapsdatabasen produceras av Informationscentrum för sällsynta hälsotillstånd vid Ågrenska på uppdrag av Socialstyrelsen.

E-post: sallsyntahalsotillstand@agrenska.se
Webbplats: agrenska.se/informationscentrum

Reviderad mars 2026.